

Catalogus Insectorum Sueciae

XIX

Hymenoptera: Aculeata

(Cleptidae, Chrysididae, Mutillidae, Myrmosidae, Thynnidae, Scoliidæ,
Tiphidae, Sapygidae, Vespidae, Eumenidae)

Auctore STELLAN ERLANDSSON

Swedish Museum of Natural History, Department of Entomology
104 05 Stockholm 50

In the following lists the occurrences of the different Swedish species are gathered mostly from the collections of the Swedish Museum of Natural History, Stockholm, and the Department of Entomology, Zoological Institute of the University, Lund, and from my own. Since the insects here treated cannot compare with beetles and butterflies in popularity, the distribution pictures are partly incomplete. In all probability this is due to insufficient investigations. In some cases species have been included which are captured in our neighbouring countries but not yet in Sweden.

In addition to the collections mentioned above, species have been placed at my disposal by Prof. O. Lundblad (†) (Stockholm), Mr. K. J. Hedquist (Stockholm), Forest officer S. Lundberg (Luleå), B. Ehnström B. A. (Stockholm), G. Hallin, B. A. (Linköping), Teacher A. Levin (Lerum) and Curator Astrid Løken (Bergen). Concerning the other countries, I have received specifications with additions and corrections from Prof. O. W. Richards (London), Dr. B. Pedersen (Copenhagen), Curator A. Lillehammer (Oslo), Dr. M. Hoop (Kiel-Kronshagen) and Mr. V. Haesler (Kiel). To the abovementioned colleagues I wish to convey my sincerest thanks. To Keeper H. Andersson (Lund) and Mr. E. Valkeila (Hämeenlinna) I wish to convey my special gratitude. The former has helped me with all specifications in the collections of Lund. Besides information of all Finnish species and taxonomic questions, Mr. Valkeila has also given information about his investigations of the Swedish and Finnish species belonging to the *Chrysis ignita* group. I have had the advantage to read the manuscript containing the descriptions of two new species, both found in Sweden.

I have used Blüthgen's (1961) nomenclature of the social wasps. Concerning the eumenids I have used the names which are to be found in the new catalogue of *Vespoidea: Eumenidae* (Regio Palaearctica) edited by J. van der Vecht and F. C. Fischer. To Prof. Dr. J. van der Vecht, Prof. Dr. A. Giordani-Soika (Venezia) and M. W. Linsenmaier, Ebikon (Luzern) I wish to convey my sincerest thanks for useful help.

Entomol. Ts. Arg. 92. H. 1-2, 1971

		Sk.	Bl.	Hall.	Sm.	Öl.	Gtl.	G. Sand.	Ög.	Vg.	Boh.	Disl.
Chrysoidea												
Fam. <i>Cleptidae</i>												
<i>Cleptes nitidulus</i> (Fabr.)	1	•	—	•	•	•	—	—	—	—	—	—
<i>C. semiauratus</i> (L.)	2	•	—	•	•	•	•	—	•	•	•	—
Fam. <i>Chrysididae</i>												
<i>Omalus auratus</i> (L.)	1	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	—
<i>O. triangulifer</i> Abeil.	2	—	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—
<i>O. violaceus</i> (Scop.)	3	•	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—
<i>O. biacinctus</i> (Buyss.)	4	—	—	—	—	—	—	—	—	•	—	—
<i>O. aeneus</i> (Fabr.)	5	—	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—
<i>Chrysellampus truncatus</i> Dahlb.	6	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Elampus panzeri</i> (Fabr.)	7	•	—	•	•	•	•	—	•	•	—	—
<i>E. constrictus</i> (Först.)	8	•	•	•	•	•	•	—	•	•	•	—
<i>Holopyga ovata</i> Dahlb.	9	—	•	•	•	•	•	—	•	—	—	—
<i>H. inflammata</i> (Först.)	10	—	•	•	•	•	•	—	•	—	—	—
<i>H. metallica</i> (Dahlb.)	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hedychrum nobile</i> (Scop.)	12	•	•	•	•	•	•	—	•	•	—	—
<i>H. aureicolle niemelaei</i> Lins.	13	•	—	—	•	•	—	—	•	•	—	•
<i>H. intermedium</i> Dahlb.	14	—	—	—	—	—	—	—	•	•	—	•
<i>H. gerstaeckeri</i> Chevr.	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hedychridium cupreum</i> (Dahlb.)	16	•	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—
<i>H. ardens</i> (Coq.)	17	•	•	—	•	•	—	•	—	—	—	—
<i>H. zelleri</i> (Dahlb.)	18	—	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—
<i>H. coreaceum</i> (Dahlb.)	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Euchrum roseum</i> (Rossi)	20	—	—	—	—	•	•	—	•	—	—	•
<i>Spinola unicolor</i> Dahlb.	21	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Chrysura neglecta</i> (Shuck)	22	•	—	—	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>Chrysis dichroa</i> Dahlb.	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>C. hirsuta</i> Gerst. (osmia Thoms.)	24	—	—	—	•	•	—	—	•	•	—	—
<i>C. pustulosa</i> Abeil.	25	•	•	—	•	•	•	—	•	•	—	—
<i>C. succincta</i> L.	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>C. bicolor</i> Lep.	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>C. helleni</i> Lins.	28	•	•	•	•	•	•	—	•	—	—	—
<i>C. scutellaris</i> Fabr.	29	•	—	—	•	•	•	—	•	—	—	—
<i>C. rutilans</i> Ol.	30	—	—	—	—	—	•	—	•	—	—	—
<i>C. insperata</i> Chev.	31	—	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—
<i>C. viridula</i> L.	32	•	•	—	•	•	•	—	•	•	—	•
<i>C. sybarita</i> Först.	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•
<i>C. ruddei</i> Shuck.	34	•	—	•	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>C. rutiliventris</i> Abeil.	35	•	—	•	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>C. mediata fenniensis</i> Lins.	36	•	•	—	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>C. fulgida</i> L.	37	•	•	—	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>C. brevitarsis</i> Thoms.	38	—	—	—	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>C. pseudobrevitarsis</i> Lins.	39	—	—	—	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>C. mediadentata</i> Lins.	40	•	•	—	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>C. ignita</i> (L.)	41	•	•	•	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>C. impressa</i> Schenck	42	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
<i>C. schencki</i> Lins.	43	•	—	—	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>C. scintillans</i> Valk.	44	—	—	—	•	—	—	—	—	—	—	•
<i>C. angustula</i> Schenck	45	—	•	•	•	—	—	—	•	•	•	•
<i>C. corusca</i> Valk.	46	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•

	Nrk.	Sdm.	Upl.	Vstm.	Vrm.	Dlr.	Gstr.	Hls.	Med.	Hrj.	Jmt.	Ang.	Vb.	Nb.	As. Lpm.	Ly. Lpm.	P. Lpm.	Lu. Lpm.	T. Lpm.	Norway	E. Femosc.	N. Germany	Denmark	Brit. Isles
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
1	•	•	•	—	•	•	•	•	—	—	•	—	—	—	—	—	—	•	—	—	•	•	•	•
2	—	•	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
5	•	•	•	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
7	—	—	—	—	•	•	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
8	•	—	•	—	•	•	—	•	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
9	•	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
12	•	•	•	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
13	•	•	•	—	•	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
16	—	—	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
17	•	—	•	•	—	—	•	—	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
19	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
20	•	•	•	—	•	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
22	•	•	•	—	•	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
24	•	—	—	—	—	•	—	•	—	—	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	•	•	•	•
25	—	•	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
26	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
27	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
28	•	•	•	—	•	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
32	•	•	—	—	•	•	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
34	•	•	•	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
36	•	•	•	•	•	•	•	•	—	—	•	—	—	•	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
37	•	•	•	•	•	•	•	•	—	•	•	•	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
38	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
40	—	•	•	—	•	—	•	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
41	•	•	•	—	•	—	•	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
42	•	•	•	—	•	—	•	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
43	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
44	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
45	•	•	•	—	•	—	•	—	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
46	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•

		Sk.	Bl.	Hall.	Sm.	Öl.	Gtl.	G. Sand.	Ög.	Vg.	Boh.	Disl.
<i>C. longula</i> Abeil.	47	•	•	•	•	•	•	•	•	•	—	—
<i>C. subcoriacea</i> Lins.	48	—	—	—	—	—	•	—	•	—	—	—
<i>C. iris</i> Christ.	49	•	—	—	•	•	—	—	•	•	—	—
<i>C. indigotea</i> Duf. et Per.	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•
<i>C. zetterstedti</i> Dahlb.	51	•	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—
<i>C. equestris</i> Dahlb.	52	—	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—
<i>C. cyanea</i> (L.)	53	•	•	•	•	•	•	—	•	•	•	•
Mutilloidea												
Fam. <i>Mutillidae</i>												
<i>Mutilla europaea</i> L.	1	•	—	•	•	•	•	—	—	•	•	•
<i>Smicromyrne rufipes</i> (Fabr.)	2	•	—	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Fam. <i>Myrmosidae</i>												
<i>Myrmosa melanocephala</i> (Fabr.)	1	•	—	—	•	•	•	—	•	•	•	—
Fam. <i>Thynnidae</i>												
<i>Methoca ichneumonides</i> Latr.	1	•	—	•	•	•	•	—	•	—	—	—
Scolioidae												
Fam. <i>Scoliidae</i>												
<i>Scolia hirta</i> (Schränk)	1	—	—	•	—	—	•	—	—	—	—	—
Fam. <i>Tiphidae</i>												
<i>Tiphia femorata</i> Fabr.	1	•	•	•	•	•	•	—	•	—	—	—
<i>T. minuta</i> (v.d. Lind.)	2	•	•	—	•	•	•	—	•	•	•	—
<i>T. polita</i> Costa (<i>ruficornis</i> (Lep.))	3	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fam. <i>Sapygidae</i>												
<i>Sapyga clavicornis</i> (L.)	1	•	•	—	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>S. quinquepunctata</i> (Fabr.)	2	•	—	—	—	•	•	—	•	—	—	—
<i>S. similis</i> (Fabr.)	3	—	—	—	•	•	•	—	—	•	—	—
Fam. <i>Vespidae</i>												
Subfam. <i>Vespinae</i>												
<i>Vespa crabro</i> L.	1	•	•	•	•	•	—	—	•	—	—	—
<i>V. (Dolichovespula) media</i> (Retz.)	2	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	—
<i>V. (Dolichovespula) norvegica</i> (Fabr.)	3	•	—	•	•	•	—	—	•	•	•	•
<i>V. (Dolichovespula) saxonica</i> (Fabr.)	4	•	•	•	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>V. (Dolichovespula) sylvestris</i> (Scop.)	5	•	—	•	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>V. (Paravespula) vulgaris</i> (L.)	6	•	•	•	•	•	—	•	•	•	•	—
<i>V. (Paravespula) germanica</i> (Fabr.)	7	•	•	•	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>V. (Allovespula) rufa</i> (L.)	8	•	•	•	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>Vespula austriaca</i> (Panz.)	9	—	—	—	•	•	—	—	•	•	•	•
<i>V. (Pseudovespula) adulterina</i> (Buyss.)	10	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•
<i>V. (Pseudovespula) omissa</i> (Bisch.)	11	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•

	Nrk.	Sdm.	Upl.	Vstm.	Vrm.	Dlr	Gstr.	Hls.	Med.	Hrj.	Jmt.	Ång.	Vb.	Nb.	Ås. Lpm.	Ly. Lpm.	P. Lpm.	Lu. Lpm.	T. Lpm.	Norway	E. Fennosc.	N. Germany	Denmark	Brit. Isles	
47	•	•	•	—	•	•	•	•	—	—	—	—	•	•	—	—	—	—	—	•	•	•	—	•	
48	•	•	•	—	—	—	•	—	—	—	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—	•	•	—	—	
49	—	•	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	—	—	
50	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	—	—	
51	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	—	—	
52	—	—	•	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	—	—	
53	•	•	•	—	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	—	•	—	—	—	—	•	•	•	•	•
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
2	•	•	•	—	•	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
1	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
1	—	•	—	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
2	•	—	•	—	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•	
1	•	•	•	•	•	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
2	—	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
3	•	•	•	•	—	•	•	—	—	—	—	—	—	•	—	•	—	—	—	•	•	—	•	•	
1	•	•	•	•	•	—	•	—	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
2	•	•	•	—	•	•	•	•	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
3	•	•	•	—	•	•	•	•	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
4	•	•	•	—	•	•	•	•	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
5	•	•	•	—	•	•	•	•	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
6	•	•	•	—	•	•	•	•	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
7	•	•	•	—	•	•	•	•	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
8	•	•	•	—	•	•	•	•	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
9	—	•	•	—	•	•	•	•	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
10	—	—	•	—	•	•	•	•	—	—	—	—	—	•	—	—	—	—	—	•	•	•	•	•	
11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	•	•	•	•	

		Sk.	Bl.	Hall.	Sm.	Öl.	Gtl.	G. Sand.	Ög.	Vg.	Boh.	Disl.
Subfam. <i>Polistinae</i>												
<i>Polistes bimaculatus</i> (Geoffr.)	12	—	•	—	—	—	—	—	•	•	—	—
<i>P. nimpha</i> (Christ.)	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fam. <i>Eumenidae</i>												
<i>Odynerus spinipes</i> (L.)	14	•	—	—	•	•	•	—	•	—	•	•
<i>O. melanocephalus</i> (Gmel.)	15	•	—	—	•	•	•	—	•	—	•	•
<i>O. (Spinicoxa) reniformis</i> (Gmel.)	16	•	•	—	•	•	—	—	•	—	—	—
<i>Gymnomerus laevipes scandinavicus</i> (Sauss.)	17	•	—	—	•	•	•	—	•	•	—	—
<i>Pterocheilus phaleratus</i> (Panz.)	18	•	•	•	•	•	—	—	—	—	—	•
<i>Stenodynerus dentisquama</i> (Thoms.)	19	•	—	•	•	•	•	—	—	—	—	—
<i>St. bluethgeni</i> v. d. Vecht	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>St. picticus</i> (Thoms.)	21	—	—	—	—	—	•	—	•	—	—	—
<i>Ancistrocerus parietum</i> (L.)	22	•	—	—	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>A. quadratus</i> (Panz.) (=claripennis Thoms.)	23	•	—	—	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>A. gazella</i> (Panz.)	24	•	•	—	•	•	•	—	•	•	•	—
<i>A. ichneumonideus</i> (Ratz.)	25	•	—	—	•	•	•	—	•	•	•	—
<i>A. trifasciatus</i> (Müll.)	26	•	•	•	•	•	—	—	•	•	•	•
<i>A. parietinus</i> (L.)	27	•	•	•	•	•	•	—	•	•	—	—
<i>A. antilope</i> (Panz.)	28	•	•	—	•	•	•	•	•	•	—	•
<i>A. nigricornis</i> (Curt.)	29	•	•	—	•	•	•	—	•	—	•	—
<i>A. scoticus</i> (Curt.)	30	•	—	•	•	•	•	—	•	•	—	•
<i>A. oviventris</i> (Wesm.)	31	•	—	•	•	•	•	—	•	•	•	•
<i>Symmorphus murarius</i> (L.)	32	•	—	—	•	•	•	—	•	—	—	—
<i>S. crassicornis</i> (Panz.)	33	•	•	—	•	—	—	—	•	•	—	•
<i>S. angustatus</i> (Zett.) (=alternans Zett.)	34	•	—	•	•	—	—	—	•	—	—	—
<i>S. gracilis</i> (Brullé) (=elegans Brullé)	35	•	•	•	•	•	—	—	•	—	—	—
<i>S. mutinensis</i> (Bald.)	36	•	•	•	•	•	—	•	•	•	•	—
<i>S. debilitatus</i> (Sauss.)	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>S. connexus</i> (Curt.)	38	—	—	•	•	•	—	—	—	—	—	—
<i>S. fuscipes</i> (H.-Schaeef.)	39	—	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—
<i>S. bifasciatus</i> (L.)	40	•	—	—	•	—	—	—	•	•	•	•
<i>Allodynerus delphinalis</i> (Gir.)	41	—	—	—	•	•	—	—	•	—	—	—
<i>Pareodynerus notatus</i> (Jur.)	42	•	•	—	•	•	—	—	•	—	—	—
<i>P. quadrifasciatus</i> (Fabr.)	43	•	—	•	•	•	—	—	•	•	•	•
<i>Eumenes pedunculatus</i> (Panz.)	44	•	•	•	•	•	•	—	•	—	•	—
<i>E. c. coarctatus</i> (L.)	45	—	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>E. c. turaniformis</i> Blüth.	46	—	—	—	•	•	—	—	—	—	—	—
<i>E. coronatus</i> (Panz.)	47	•	—	•	•	—	•	—	•	•	•	—
<i>E. papillosus</i> (Christ.)	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Discoelius zonalis</i> (Panz.)	49	•	—	—	—	•	—	—	—	—	—	—
<i>D. priesneri</i> Mad.	50	•	—	—	•	—	—	—	•	—	—	•

Literature

- ADLERZ, G. 1903. La proie de *Methoca ichneumonides* Latr. K. V. A. Ark. f. Zool. Bd. 1: 4.
 — 1904. Utveckling av ett *Polistes*-samhälle. Ent. Tidskr. Årg. 25.
 — 1905. *Methoca ichneumonides* Latr. dess levnadssätt och utvecklingsstadier. K. V. A. Ark. f. Zool. Bd. 3: 4.
- BENSON, R. B., Ferrière, Ch. and Richards, O. W. 1937. The generic names of the British Insects. Part. 5. The generic names of the British Hymenoptera Aculeata, with a check list of the British species.
- BLÜTHGEN, P. 1961. Die Faltenwespen Mitteleuropas (Hymenoptera, *Diplopoda*). Akademie-Verlag. Berlin.
- ERLANDSSON, S. 1968. The occurrence of the solitary wasp *Pterochilus phaleratus* Panz. in the Scandinavian countries. (Hym. *Eumenidae*). Ent. Tidskr. Årg. 81.
- FAESTER, K. 1961. Bestimmungstabellen der Nord- und Mitteleuropäischen Faltenwespen (*Diplopteryga* Latr.). 2. *Ancistrocerus* Wesm. Ent. Meddel., 31. p. 7—20.
- HOOP, M. 1961. Holsteinische Goldwespen und Stechimmen. Schrf. Naturw. Ver. Schleswig-Holstein. Bd. 32.
 — 1963. Weitere Goldwespen und Stechimmen. Ibdm, Bd. 34.
 — 1967. Zweite Ergänzung zur Verbreitung der holsteinischen Goldwespen und Stechimmen. Ibdm. Bd. 37.
 — 1967. Die Aculeaten der Insel Helgoland. Ibdm. Bd. 37.
 — 1970. Die Aculeaten und Symphyten des holsteinischen Oststrandes. Ibdm. Bd. 40.
 — 1967. Nachtrag zur Hymenopterenfauna des Reher Kratts. Faun. — Ökol. Mitteil. Bd. III: 5.
- HAESELER, V. 1970. Beitrag zur Kenntnis der Aculeaten- und Chrysididen-Fauna Schleswig-Holstein und Angrenzender Gebiete (Hymenoptera). Schr. Naturw. Ver. Schlesw.-Holst. Bd. 40.
- LINSENMAIER, W. 1959. Revision der Familie Chrysididae (Hymenoptera) mit besonderer Berücksichtigung der europäischen Spezies. Mitteil. d. Schweiz. Entomol. Gesells. Bd XXXII.
- LOKEN, A. 1964. Social wasps in Norway (Hymenoptera, *Vespidae*). Norsk Ent. Tidskr. Bd. XII.
- VALKEILA, E. 1970. Two new North European species of the genus *Chrysis* Linnaeus (Hym. *Chrysididae*). Ent. Tidskr. Årg. 91.
- VECHT, J. VAN DER. 1968. Notes on some European *Eumenes*-species (Hymenoptera, *Eumenidae*). Ent. Bereichten, Deel 28,1. IV.
- WAGNER, A. C. W. 1968. Die Stechimmen (Aculeaten) und Goldwespen des westlichen Norddeutschlands. Verhandl. d. Ver. f. naturwiss. Heimatforschung zu Hamburg. Bd. 26.
 — 1940. Zweite Nachtrag zur Verzeichnis der Stechimmen des westlichen Norddeutschlands. Bombus 1.